

МЕДИКАМЕНТОЗНА ТЕРАПІЯ СУК ЗА ПІОМЕТРИ

Панасова Тетяна Георгіївна

кандидат ветеринарних наук, доцент,

Полтавська державна аграрна академія. tetianapanasova@ukr.net

Вілялова Поліна Тнейхазибеківна

лікар ветеринарної медицини, polina.vilialova@gmail.com

Актуальність проблеми. Однією з найбільш поширених патологій сук є піометра. Захворювання характеризується запаленням усіх шарів матки з накопичення гнійного ексудату у її порожнині, утворенням абсцесів у внутрішніх органах та загальною інтоксикацією організму. Плодючість сук, що довго хворіли на піометру, у більшості випадків, не відновлюється і нерідко серед хворих тварин трапляються летальні випадки [1].

Традиційним методом лікування тварин є хірургічний, але він веде до втрати функції відтворення. Проте, для собак, які є цінними у племінному розведенні, актуальним залишається можливість збереження їх репродуктивної функції для подальшого відтворення. Крім того, іноді виникає необхідність відкласти операцію до більш стабільного стану тварини, у тому числі й при наявності протипоказань до проведення наркозу. Тому консервативне лікування сук із піометрою є досить актуальним питанням у сучасній ветеринарії дрібних тварин [2, 3].

Медикаментозне лікування сук із піометрою можливо якщо: при ультразвуковому дослідженні не виявлені кісти та новоутворення яєчників; собака має високу племінну цінність; у тварини виявлені високі анестезіологічні ризики, які не дозволяють проведенні операції під наркозом (захворювання серцево-судинної системи, печінки, нирок); стан тварини не критичний. Консервативна терапія не показана для неплемінних сук та сук, старше репродуктивного віку, позаяк, для запобігання рецидиву піометри, рекомендовано в'язати тварину у наступну тичку. Медикаментозна терапія собак включає гормонотерапію препаратами простагландину F2 α , окситоцин, антибіотикотерапію, інфузійну та симптоматичну терапію [4].

Матеріали та методи досліджень.

Метою нашого дослідження було встановити ефективність консервативного методу лікування собак із піометрою.

Дослідження проводили протягом 2019-2020 років на базі ветеринарної клініки «VetExpert» м. Полтава. Діагностику піометри проводили шляхом

збору анамнезу, клінічного огляду тварини, ультразвукового дослідження матки, морфологічного та біохімічного досліджень крові та визначення рівня прогестерону. Морфологічні дослідження проводили за загальноприйнятими методиками, біохімічні – на біохімічному аналізаторі Biochem SA, а рівень прогестерону – на аналізаторі HC-R059.

Медикаментозній терапії підлягали суки, що використовуються у розведенні. Для лікування цих тварин використовували алізін підшкірно у дозі 10 мг/кг в 1-й, 2-й і 8-й день лікування, потім раз на тиждень, тричі; естрофан внутрішньом'язово у дозі 1 мкг/кг на 3-й, 4-й, 5-й, 6-й, 7-й день лікування. Також проводили антибіотикотерапію кобактаном у дозі 0,1 мл/кг внутрішньом'язово щоденно 14 днів та внутрішньовенно вводили 5% розчин метронідазолу у дозі 3 мл/кг 10 днів. Крім цього, застосовували симптоматичну терапію: серенія у дозі 0,1 мл/кг підшкірно, кожні 24 год. 5 днів; бускопан у дозі 0,1 мл/кг підшкірно, кожні 24 год. 10 днів та гепаві-кел у дозі 0,05 мл/кг підшкірно, кожні 24 год., 10 днів. Також проводили інфузійну розчинами Рінгера 20-30 мл/кг маси. Після одужання при виникненні першої тічки тварин в'язали.

Результати досліджень. У собак із піометрою встановлювали: пригнічення, анорексію, полідипсію та поліурію, блювання. Об'єм черевної порожнини у них був збільшений, з піхви виділявся кроваво-гнійний ексудат, в деяких випадках виділення ексудату були відсутні.

При ультразвуковому дослідженні матки встановлювали: потовщення її стінки у вигляді ехогенної лінії; анехогенний вміст порожнини; діаметр рогів був 1,5-7 см, в залежності від породи собаки.

При морфологічному дослідженні крові було виявлено зменшення кількості еритроцитів на 15% і рівня гемоглобіну на 25% та збільшення кількості лейкоцитів на 50% із регенеративним зсувом ядра лейкограми, що є характерним для гнійного запалення. При біохімічному дослідженні встановлено збільшення загального білку на 30%, підвищення рівня креатиніну на 25%, сечовини – на 17%, інші біохімічні показники були у межах норми.

Досліджуючи рівень прогестерону встановлено, що у хворих тварин до лікування він дорівнював 25-35 нмоль/л, у той час як у клінічно здорових собак у фазі анеструсу цей показник становить менше 3 нмоль/л. Такі дані свідчать про активність жовтого тіла яєчників у сук і зпіометрою.

Так, в процесі лікування у перші два дні стан хворих не змінювався: у тварини залишалися в'ялими, у них спостерігали анорексію, спрагу, проте блювоту не реєстрували; слизові оболонки їх були анемічними. Також нами було відмічене рясні виділення гнійного ексудату із зовнішніх статевих

органів. На 3-й день лікування у деяких тварин з'являвся апетит, з вульви продовжувалося виділення ексудату від бурого до жовто-зеленого кольору, неприємного запаху.

На 4-5-й день лікування тварини проявляли більшу активність, мали нормальний апетит, помірно вживали воду; слизові оболонки їх стали рожеві. Об'єм черева деяких собак значно зменшився, виділення ексудату дещо зменшилося, колір його став світло-коричневий. На 8-10-й день лікування собаки були значно активнішими, мали гарний апетит; слизові оболонки їх були рожевого кольору. Із зовнішніх статевих органів виділявся прозорий ексудат у незначній кількості.

Ультразвуковими дослідженням матки виявлено зменшення її розміру та порожнини. Так, матка візуалізувалася як витягнуте утворення гіпоехогенної структури без вираженої порожнини, роги матки були не розширені з однорідними стінками середньої ехогенності.

Також на 10-й день лікування нами було відмічена нормалізація всіх показників крові, що зазнали змін під час захворювання.

Таким чином тварини одужали і були виписані з клініки.

Через 2-3 місяці після одужання у восьми сук з'являлася тічка, отже вони були успішно пов'язані та запліднилися. Вагітність у тварин перебігала без ускладнень, роди були фізіологічними і були отримані здорові цуценята. Проте, у однієї суки проявилася стадія збудження статевого циклу, вона пов'язалася, але вагітності у неї на час дослідження не встановлено, що, очевидно, вказувало на прихований аборт.

У чотирьох собак тічка не настала, крім того, через два місяця після лікування відбувся рецидив піометри. Цим сукам була проведена оперативне лікування – оваріогістеректомія, після якої вони повністю одужали.

Висновки. Медикаментозна терапія сприяла одужанню 69,2% сук, з яких 61,5% запліднилися та народили; у 30,7% тварин через два місяця відбувся рецидив захворювання, їм була проведена оваріогістеректомія, після якої суки повністю одужали.

Література

1. Кузьмич Р.Г., Мирончик С.В., Голынец В.Г. Лечение и профилактика гиперпластической патологии матки у сук: рекомендации. Витебск: ВГАВМ, 2012. 46 с.

2. Медикаментозная терапия пиометры у собак. Материали 16 Конгресса Европейского общества ветеринарной репродукции мелких животных 5–6 июля. 2013, Тулуза, Франция.
URL: <https://www.veter96.ru/zabolevaniya/zabolevaniya-reproduktivnoj-si/-medikamentoznaya-terapiya-pi>

3. Овчарук Н.П., Кравчук О.О. Діагностика та проблема лікування піометри у домашніх собак (зарубіжний та вітчизняний досвід). Young Scientist. №2 (29), 2016 С. 173-177.

4. Крюковская Г.М., Кирюхина А.С., Использование простагландинов F2 в консервативном лечении пиометры у собак. Символ науки. № 04-1. 2017. С. 194-196.